

הצדיקים למטה. נשמות הצדיקים באות מאותן נשמות עליונות, מנשמת הנקבה ומנשמת הזכר, ולכן נשמות הצדיקים הן עליונות על כל אותם החילות והמחנות שלמעלה.

ואם תאמר, הרי הם עליונים משני צדדים, למה ירדו לעולם הזה ולמה הסתלקו ממנו? למלך שנולד לו בן, שלח אותו לכפר אחד לגדלו, ולגדל אותו עד שיגדל וכו', וילמדו אותו דרכי היכל המלך. שמע המלך שהרי בנו גדל והתגדל, מה עשה באהבת בנו? שולח לו את הגבירה אמו בשבילו, ומכניסו להיכלו, ושמח עמו כל היום.

כך הקדוש ברוך הוא הוליד בן מהגבירה, ומיהו? זו נשמה עליונה קדושה. שלח אותה לכפר, לעולם הזה, שתגדל בו וילמדו אותה דרכי היכל המלך. כיון שיודע המלך שהרי בנו גדל בכפר הזה וזמן הגיע להביאו להיכלו, מה עשה באהבת בנו? שולח את הגבירה בשבילו ומכניס אותו להיכלו. הנשמה לא עולה מן העולם הזה עד שבאה הגבירה בשבילה, ומכניסה אותה להיכל המלך, ויושבת שם לעולמים.

ועם כל זה, דרך העולם שאותם בני הכפר בוכים על פרדת בן המלך מהם. פקח אחד היה שם, אמר להם, על מה אתם בוכים, וכי לא בן המלך הוא, ולא נראה יותר לדור בנייכם אלא בהיכל של אביו? כף משה, שהיה פקח, ראה בני כפר שהיו בוכים, ועל זה אמר (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם לא תתגדרו.

בא ראה, אלו היו יודעים את זה כל הצדיקים, היו שמחים אותו

אתיון מאינון נשמתין עלאין, מנשמתא דנוקבא, ומנשמתא דדכורא. ובגין כך, נשמתין דצדיקיא עלאין, על כל אינון חילין ומשריין דלעילא.

ואי תימא, הא עלאין אינון מתרין סטריין, אמאי נחתין להאי עלמא, ואמאי אסתלקו מניה. למלכא דאתיליד ליה בר, שדר ליה לחד כפר למרבה ליה, ולגדלא ליה עד דיתרבי (ליה), ויולפון ליה ארחי דהיכלא דמלכא. שמע מלכא דהא ברין רב ואתרבי. מה עבד ברחימו דבריה, משדר לה למטרוניתא אמיה בגיניה, ואעיל להיכליה, וחדי עמיה כל יומא.

כך קדשא בריך הוא, אוליד בר במטרוניתא, ומאי איהו, נשמתא עלאה קדישא, שדר ליה לכפר, להאי עלמא, דיתרבי ביה, ויולפון ליה ארחי דהיכלא דמלכא. כיון דיודע מלכא דהא ברין אתרבי בהאי כפר, ועידן הוא למייתי ליה להיכליה. מה עבד ברחימו דבריה, משדר למטרוניתא בגיניה ואעיל ליה להיכליה. נשמתא לא סלקא מהאי עלמא, עד דאתת מטרוניתא בגיניה, ואעילת לה בהיכלא דמלכא, ויתיבת תמן לעלמין.

ועם כל דא, אורחא דעלמא, דאינון בני כפר בכאן על פרישו דבריה דמלכא מנייהו. חד פקח הוה תמן, אמר לון, על מה אתון בכאן, וכי לא ברין דמלכא איהו, ולא אתחזי למידר יתיר ביניכו, אלא בהיכלא דאבוי. כף משה, דהוה פקח, חמא בני כפר דהוה בכאן. על דא אמר, (דברים יד) בנים אתם ליי אלהיכם לא תתגדרו.

תא חזי, אילו הו' ידעין פלהו צדיקיא

האי, הוּו חֲדָאן הֵהוּא יוֹמָא דְמָטִי לִוּן
 לְאַסְתְּלָקָא מֵהַאי עֲלֵמָא. וְכִי לָאו יִקְרָא עֲלֵאָה
 הוּא, דְמִטְרוֹנִיתָא אֶתְתַּ בְּגִינִיָּהוּ, וְלֵאזְבָּלָא
 לִוּן לְהִיכְלָא לְמִלְכָא, לְמַחְדֵי בְּהוּ מִלְכָא כָּל
 יוֹמָא, דְהָא קֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא אֲשְׁתַּעֲשַׁע
 אֶלָּא בְּנִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָיָא.

תָּא חֲזִי, אֲתַעֲרוּתָא דְרַחֲמֵימוּ דְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל,
 לְגַבֵּי קֹדֶשָׁא בְרִיךְ הוּא, נִשְׁמַתְהוּן
 דְּצַדִּיקָיָא לְתַתָּא מִתְעַרְיָן לָהּ. בְּגִין דְּאִינוּן
 אֲתִיין מִסְטָרָא דְמִלְכָא, מִסְטָרָא דְדְכוּרָא,
 וְאֲתַעֲרוּתָא דָּא מָטִי לְנוֹקְבָא מִסְטָרָא
 דְדְכוּרָא, וְאֲתַעַר רַחֲמֵימוּתָא. אֲשְׁתַּפַּח דְדְכוּרָא
 אֲתַעַר חֲבִיבוּ וְרַחֲמֵימוּתָא לְנוֹקְבָא, וְכַדִּין
 נוֹקְבָא אֲתַקְשְׁרַת בְּרַחֲמֵימוּתָא, לְגַבֵּי דְכוּרָא.

בְּהַאי גְּוֹנָא, תִּיאֻבְתָּא דְנוֹקְבָא לְמִשְׁדֵי מִיין
 תַּתְּאִין לְקַבֵּל מִיין עֲלֵאִין, לָאו אִיהוּ
 אֶלָּא בְּנִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָיָא. זַכָּאִין אִינוּן
 צַדִּיקָיָא בְּהַאי עֲלֵמָא, וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי,
 דְעֵלְיָיְהוּ קִיִּימִין עֲלֵאִין וְתַתְּאִין. וְעַל דָּא (משלי
 c) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם כְּתִיב, סֵתֵם.

וְרָזָא דְכֵלָא, צַדִּיק, אִיהוּ יִסּוּדָא דְלְעִילָא,
 וְאִיהוּ יִסּוּדָא לְתַתָּא, וְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל
 אֲתַכְּלִילַת מִצַּדִּיק, מְלַעֲיָלָא וּמִתַּתָּא. צַדִּיק
 מֵהַאי סְטָרָא, וְצַדִּיק מֵהַאי סְטָרָא, יִרְתִּין לָהּ.
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים לו) צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ.
 יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְדָאִי.

תָּא חֲזִי, צַדִּיק אַחֲסִין לָהּ לְהַאי אֶרֶץ, וְאָרִיק
 עֲלָהּ בְּרַכָּאן בְּכָל יוֹמָא, וְיַהֲיִב לָהּ
 תַּפְנוּקִין וְעֵדוּנִין, בְּנִגְדוּ עֲלֵאָה דְנִגִּיד עֲלָהּ,
 וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָהּ.

וְרָזָא דְכְּתִיב (בראשית מט) מֵאֲשֶׁר שְׂמָנָה לַחֲמוּ
 וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵנֵי מְלָךְ. וְעַם כָּל דָּא,
 מְלָה אַחֲרָא, כְּמָה דְכְּתִיב, (שיר השירים ו) רֵאוּהָ בְּנוֹת וַיֹּאשְׁרוּהָ, וְעַל דָּא אָמְרָה

יוֹם שְׂמָגִיעַ לָהֶם לְהַסְתַּלַּק מִן
 הָעוֹלָם, וְכִי לֹא כְּבוֹד עֲלִיוּן הוּא
 שְׁהִגְבִּירָה בָּאָה בְּשָׁבִילָם,
 וְלֵהוֹבִיל אוֹתָם לְהִיכַל הַמְּלָךְ
 שִׁישְׁמַח בָּהֶם הַמְּלָךְ כֹּל יוֹם?
 שְׁהִי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
 מִשְׁתַּעֲשַׁע אֶלָּא בְּנִשְׁמוֹת
 הַצַּדִּיקִים.

בֵּא רֵאָה, הַתְּעוֹרְרוֹת הָאֵהָבָה שֶׁל
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לְקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים לְמַטָּה
 מְעוֹרְרִים אוֹתָהּ, מִשׁוּם שֶׁהֵם
 בָּאִים מִצַּד הַמְּלָךְ, מִצַּד הַזְּכָר,
 וְהַתְּעוֹרְרוֹת זֹו מְגִיעָה לְנִקְבָה
 מִצַּד שֶׁל הַזְּכָר, וּמִתְעוֹרְרַת
 אֵהָבָה. נִמְצָא שֶׁזְּכָר מְעוֹרֵר
 חֲבִיבוֹת וְאֵהָבָה לְנִקְבָה, וְאִז
 הַנִּקְבָה נִקְשְׁרַת בְּאֵהָבָה לְזָכָר.

כְּמוֹ זֶה תְּשׁוּקַת הַנִּקְבָה לְשִׁפּוֹף
 מִיָּם תַּחְתּוֹנִים כְּנֻגַד מִיָּם עֲלִיוֹנִים
 אִינָה אֶלָּא בְּנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים.
 אֲשֶׁרִי הַצַּדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁעֲלִיהֶם קִיִּימִים
 עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְעַל זֶה (משלי
 ח) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם, כְּתוּב סֵתֵם.
 וְסוּד הַכָּל - צַדִּיק, הוּא יִסּוּד
 שְׁלַמְעֵלָה, וְהוּא יִסּוּד לְמַטָּה,
 וְכֻנְסַת יִשְׂרָאֵל נִכְלָלַת מִצַּדִּיק
 מְלַמְעֵלָה וּמִמַּטָּה. צַדִּיק מִצַּד זֶה
 וְצַדִּיק מִצַּד זֶה יוֹרְשִׁים אוֹתָהּ.
 זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים לו) צַדִּיקִים
 יִירְשׁוּ אֶרֶץ, יִירְשׁוּ אֶרֶץ וְדָאִי.

בֵּא רֵאָה, צַדִּיק יוֹרֵשׁ אֶרֶץ זֹו
 וּמִזִּיק עֲלֶיהָ בְּרַכּוֹת בְּכָל יוֹם,
 וְנוֹתֵן לָהּ תַּפְנוּקִים וְעֵדוּנִים
 בְּשִׁפּוֹעַ עֲלִיוּן שְׁשׁוּפַע עֲלֶיהָ, וְהִרִי
 בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָר.

וְסוּד הַכְּתוּב - (בראשית מט) מֵאֲשֶׁר
 שְׂמָנָה לַחֲמוּ וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵנֵי
 מְלָךְ. וְעַם כָּל זֶה דְּבָר אַחֵר,
 שְׁכַתוּב (שיר ו) רֵאוּהָ בְּנוֹת
 וַיֹּאשְׁרוּהָ, וְעַל זֶה אָמְרָה לָאָה,

רֵאוּהָ בְּנוֹת וַיֹּאשְׁרוּהָ, וְעַל דָּא אָמְרָה